

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh
poslankýň Národnej rady Slovenskej republiky
Jany Bittó Cigánikovej, Andrei Letanovskej a Zuzany Šebeovej
k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona,
ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách
súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých
zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony
(tlač 154)

1. V čl. I sa za bod 1 vkladajú nové body 2 a 3, ktoré znejú:

„2. V § 6b ods. 2 písm. d) tretí bod znie:

„3. finančnej, materiálnej alebo psychologickkej pomoci v tehotenstve, poskytovanej občianskymi združeniami, neziskovými organizáciami, nadáciami, cirkvami a náboženskými spoločnosťami, ktoré sú zapísané v registri podľa osobitného predpisu^{6ba)}, ako aj ich zoznam s uvedením sídla,“.

3. V § 6b ods. 2 sa písmeno d) dopĺňa štvrtým bodom a piatym bodom, ktoré znejú:

„4. informácie o výške sumy materského, rodičovského príspevku, príspevku na starostlivosť o dieťa, príspevku pri narodení dieťaťa a prídavku na dieťa,

5. informácie o rozsahu a podmienkach poskytovania sociálnej služby v zariadení núdzového bývania,“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 6ba znie:

„^{6ba)} § 62 až 69 zákona č. 448/2008 Z. z.“.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Tieto body nadobúdajú účinnosť 1. novembra 2020.

Odôvodnenie k bodu 1:

Navrhuje sa doplnenie poučenia, ktoré predchádza informovanému súhlasu. V súvislosti s tým sa nižšie vypúšťa poskytovanie ďalších informácií (keďže by išlo o duplicitu).

2. V čl. I sa vypúšťajú body 2 až 5.

Nasledujúce body sa primerane prečíslujú.

Odôvodnenie k bodu 2:

Navrhuje sa vypustenie bodov 2 až 5.

Bod 2 zakotvoval pravidlo, že umelé ukončenie tehotenstva sa môže vykonať najskôr po uplynutí lehoty 96 hodín od momentu, kedy lekár zistil splnenie všetkých podmienok na jeho vykonanie. Dôvodom vypustenia je nedôvodnosť 96-hodinovej lehoty.

Bod 3 poznámku pod čiarou k odkazu 6c rozširoval na celý zákon č. 73/1986 Zb. Zámerom predloženého pozmeňujúceho návrhu je

ponechať súčasnú právnu úpravu, teda odkaz na § 4, ktorý, ktorý upravuje umelé prerušenie/ukončenie tehotenstva na žiadosť ženy.

Bod 4 rozširoval okruh informácií odovzdávaných žene v prípade, ak žena na umelom ukončení tehotenstva trvá a sú splnené podmienky na jeho vykonanie. Navrhuje sa vypustenie tohto ustanovenia, keďže tieto informácie sa dopĺňajú do § 6b ods. 2. Podľa bodu 5 malo pôvodne Ministerstvo zdravotníctva vydať všeobecne záväzný právny predpis, ktorým malo určiť podrobnosti a podmienky zverejnenia v zozname občianskych združení, neziskových organizácií, nadácií, cirkví a náboženských spoločností v uvedenom poradí a členení, ktoré poskytujú ženám finančnú, materiálnu a psychologickú pomoc v tehotenstve. Dôvodom vypustenia je, že toto splnomocňovacie ustanovenie presunuté do § 6c ods. 2 písm. a).

3. V čl. I body 6 a 7 znejú:

„6. V § 6c odsek 2 znie:

„(2) Ministerstvo zdravotníctva zverejní na svojom webovom sídle a pri každej zmene aktualizuje

- a) zoznam občianskych združení, neziskových organizácií, nadácií, cirkví a náboženských spoločností, ktoré sú zapísané v registri podľa osobitného predpisu^(6ba) členený podľa vyššie uvedeného poradia, ktoré poskytujú ženám finančnú, materiálnu a psychologickú pomoc v tehotenstve; podrobnosti a podmienky zverejnenia v zozname ustanoví ministerstvo zdravotníctva všeobecne záväzným právnym predpisom,
- b) informácie o výške sumy materského, rodičovského príspevku, príspevku na starostlivosť o dieťa, príspevku pri narodení dieťaťa a prídavku na dieťa,
- c) informácie o rozsahu a podmienkach poskytovania sociálnej služby v zariadení núdzového bývania,
- d) informácie o možnosti utajeného tehotenstva a utajeného pôrodu podľa § 11 ods. 11,
- e) informácie o možnosti vynosiť dieťa za účelom jeho osvojenia po narodení.“

7. V § 45 sa za odsek 1 vkladajú nové odseky 2 a 3, ktoré znejú:

„(2) Ministerstvo zdravotníctva zverejňuje každoročne v lehote do 1. júla, súhrnnú správu o potratovosti na území Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, vrátane potratovosti v dôsledku umelých ukončení tehotenstva, ktorá obsahuje

- a) analýzu zisťovaných štatistických údajov o potratovosti,
- b) analýzu príčin potratovosti,
- c) medziročné porovnania štatistických údajov o potratovosti a pôrodnosti za trojročné obdobie spätne a
- d) návrh opatrení na zníženie potratovosti, na podporu zodpovedného rodičovstva, zlepšenie sociálneho postavenia žien s deťmi a na podporu priaznivého demografického vývoja obyvateľstva.

(3) Ministerstvo zdravotníctva ponúkne lekárom, ktorí na území Slovenskej republiky vykonávajú umelé ukončenie tehotenstva, účasť na odborných školeniach, ktoré sa týkajú poskytovania informácií a poučenia podľa toho zákona.“.

Doterajšie odseky 2 až 4 sa označujú ako odseky 4 až 6.

Odôvodnenie k bodu 3:

K bodu 6: Navrhuje sa, aby vyššie uvedené informácie zverejňovalo ministerstvo na svojom webovom sídle. Nad rámec poslaneckého návrhu (tlač 154) návrh obsahuje písmená d) a e), ako aj pravidlo, že v rámci okruhu subjektov tretieho sektora a cirkví majú byť len tie, ktoré sú oprávnené na poskytovanie sociálnych služieb.

K bodu 7: Navrhuje sa, aby ministerstvo zverejňovalo na svojom webovom sídle súhrnnú správu o potratovosti pozostávajúcu z vyššie uvedených informácií. V porovnaní s poslaneckým návrhom (tlač 154) návrh obsahuje dodatočné informácie, a to podľa písmen c) a d). Zo znenia poslaneckého návrhu vypúšťa písmeno b), keďže sa týmto pozmeňujúcim návrhom na inom mieste tiež vypúšťa ustanovenie, podľa ktorého ministerstvo vykonáva kontrolnú činnosť v zariadeniach vykonávajúcich umelé ukončenie tehotenstva. Zároveň sa dopĺňa nové písm. c) podľa ktorého sa ministerstvo zdravotníctva splnomocňuje na vykonávanie medziročných porovnaní štatistických údajov o potratovosti a pôrodnosti za trojročné obdobie spätne – za účelom kvantifikovateľnosti dopadov meniacich sa právnych úprav na vývoj pôrodnosti a potratovosti v Slovenskej republike. V písm. d) sa ministerstvo tiež poveruje navrhovať v každoročnej správe aj opatrenia na zlepšenie sociálneho postavenia žien s deťmi.

4. V čl. II bode 1 § 1 odsek 2 znie:

„(2) Tento zákon upravuje umelé ukončenie tehotenstva a so zreteľom na ochranu života a zdravia ženy a v záujme plánovaného a zodpovedného rodičovstva ustanovuje podmienky na jeho vykonávanie.“.

Odôvodnenie k bodu 4:

Navrhuje sa nové znenie odseku 2, ktoré preberá dikciu dnešného znenia § 1 s tým rozdielom, že pojem „prerušenie“ nahrádza pojmom „ukončenie“.

5. V čl. II bod 3 znie:

„3. V § 5 sa na konci pripája táto veta: „Žena má právo požiadať o druhú nezávislú lekársku správu od iného lekára.“.“.

Odôvodnenie k bodu 5:

Navrhuje sa, aby namiesto povinnosti druhej lekárskej správy bola žene daná možnosť požadovania druhej lekárskej správy od

iného lekára z iného zdravotníckeho zariadenia podľa výberu ženy. Tým sa podľa nášho názoru lepšie dosiahne kompromis medzi zohľadnením záujmov ženy a spoločnosti, spolu s rešpektovaním osobného presvedčenia každej tehotnej ženy.

6. V čl. II sa za bod 3 vkladá nový bod 4, ktorý znie:

„4. Za § 5 sa vkladá § 5a, ktorý znie:

„§ 5a

Umelé ukončenie tehotenstva sa vykonáva podľa najnovších poznatkov lekárskej vedy, a to chirurgicky alebo medikamentózne.“

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Tento bod nadobúda účinnosť 1. novembra 2020.

Odôvodnenie k bodu 6:

Navrhuje sa vloženie nového § 5a, podľa ktorého sa umelé ukončenie tehotenstva vykonáva podľa najnovších poznatkov lekárskej vedy, a to chirurgicky alebo medikamentózne; táto úprava v súčasnom zákone absentovala.

7. V čl. II sa vypúšťa bod 5.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie k bodu 7:

Navrhuje sa vypustenie bodu 5, ktorým sa navrhuje vypustenie povinnosti lekára informovať o možných zdravotných dôsledkoch umelého prerušenia/ukončenia tehotenstva aj o spôsoboch používania antikoncepčných metód a prostriedkov. V dôsledku vypustenia novelizačného bodu zostane v platnosti úprava, ktorá je v súčasnosti v zákone. Žena by aj naďalej mala dostávať informácie aj o týchto skutočnostiach.

8. Článok III sa vypúšťa.

Nasledujúce články sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie k bodu 8:

Navrhuje sa vypustenie článku III, ktorý novelizuje zákon o reklame. Vypustením zostane v platnosti súčasný stav, keďže súčasná úprava je postačujúca.

9. Článok V sa vypúšťa.

Nasledujúce články sa primerane prečísľujú.

Odôvodnenie k bodu 9:

V súvislosti s vypustením článku III (zákon o reklame), navrhuje sa aj vypustenie článku V, ktorý novelizuje zákon č. 578/2004 Z.

z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, ktorý upravuje zákaz reklamy na umelé ukončenie tehotenstva. Vypustením zostane v platnosti súčasný stav, keďže súčasná úprava je postačujúca.

10. V čl. VII [príloha č. 3 časti 5 písm. a)]sa za slová „vykonanie umelého ukončenia tehotenstva,“ vkladajú slová „ak žena s uvedením iných ako zdravotných dôvodov do hlásenia súhlasí,“.

Odôvodnenie k bodu 10:

Vzhľadom na citlivý charakter iných ako zdravotných dôvodov, pre ktoré sa žena rozhodla pre podstúpenie umelého ukončenia tehotenstva sa navrhuje doplnenie textu v tom zmysle, že tieto údaje sa do hlásenia poskytnú, len ak s tým žena súhlasí.

11. Článok VIII znie:

„Čl. VIII

Zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 185/2014 Z. z. a zákona č. 125/2016 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 4 sa dopĺňa odsekom 3, ktorý znie:

„(3) Ak sa narodilo dieťa s ťažkým vrodeným poškodením alebo s ťažkým genetickým poškodením, suma príspevku pri narodení dieťaťa podľa odseku 1 sa zvyšuje o 3 170,14 eur.“.

2. V § 9 ods. 1 sa na konci bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová „to neplatí, ak ide o sumu, o ktorú sa príspevok zvyšuje podľa § 4 ods. 3“.

3. V § 9 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Suma, o ktorú sa príspevok zvyšuje podľa § 4 ods. 3 sa vypláca po častiach, a to počas 12 mesiacov, mesačne pozadu, najneskôr v ôsmy deň nasledujúceho kalendárneho mesiaca, pričom za prvý mesiac sa vypláti suma 266,14 eur a za druhý až dvanásty mesiac suma 264 eur.“.

Odôvodnenie k bodu 11:

Navrhuje sa nové znenie článku VIII.

1. Navrhuje sa upustenie od delenia príspevku pri narodení dieťaťa na prvú a druhú časť. Navrhovaná úprava (v tlači 154) je sama o sebe v rozpore so samotným názvom daného príspevku, ktorý sa označuje ako príspevok „pri narodení...“, nie ako „príspevok pred narodením“.

2. Navrhuje sa nevyhnutná legislatívna zmena pre zavedenie výnimky z jednorazovej výplaty sumy príspevku pri narodení dieťaťa.

4. Navrhuje zavedenie postupnej výplaty sumy, o ktorú sa zvyšuje príspevok pri narodení dieťaťa, a to počas 12 mesiacov. Rozdielna výška v prvom a nasledujúcich mesiacoch je daná tým, že danú sumu nie je možné rozdeliť bezo zvyšku na 12 mesiacov.

12. Za čl. VIII sa vkladá nový čl. IX, ktorý znie:

„Čl. IX

Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 551/2003 Z. z., zákona č. 600/2003 Z. z., zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 43/2004 Z. z., zákona č. 186/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 391/2004 Z. z., zákona č. 439/2004 Z. z., zákona č. 523/2004 Z. z., zákona č. 721/2004 Z. z., zákona č. 82/2005 Z. z., zákona č. 244/2005 Z. z., zákona č. 351/2005 Z. z., zákona č. 534/2005 Z. z., zákona č. 584/2005 Z. z., zákona č. 310/2006 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 460/2006 Z. z., zákona č. 529/2006 Z. z., zákona č. 592/2006 Z. z., zákona č. 677/2006 Z. z., zákona č. 274/2007 Z. z., zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 555/2007 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 204/2008 Z. z., zákona č. 434/2008 Z. z., zákona č. 449/2008 Z. z., zákona č. 599/2008 Z. z., zákona č. 108/2009 Z. z., zákona č. 192/2009 Z. z., zákona č. 200/2009 Z. z., zákona č. 285/2009 Z. z., zákona č. 571/2009 Z. z., zákona č. 572/2009 Z. z., zákona č. 52/2010 Z. z., zákona č. 151/2010 Z. z., zákona č. 403/2010 Z. z., zákona č. 543/2010 Z. z., zákona č. 125/2011 Z. z., zákona č. 223/2011 Z. z., zákona č. 250/2011 Z. z., zákona č. 334/2011 Z. z., zákona č. 348/2011 Z. z., zákona č. 521/2011 Z. z., zákona č. 69/2012 Z. z., zákona č. 252/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 96/2013 Z. z., zákona č. 338/2013 Z. z., zákona č. 352/2013 Z. z., zákona č. 183/2014 Z. z., zákona č. 195/2014 Z. z., zákona č. 204/2014 Z. z., zákona č. 240/2014 Z. z., zákona č. 298/2014 Z. z., zákona č. 25/2015 Z. z., zákona č. 32/2015 Z. z., zákona č. 61/2015 Z. z., zákona č. 77/2015 Z. z., zákona č. 87/2015 Z. z., zákona č. 112/2015 Z. z., zákona č. 140/2015 Z. z., zákona č. 176/2015 Z. z., zákona č. 336/2015 Z. z., zákona č. 378/2015 Z. z., zákona č. 407/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 285/2016 Z. z., zákona č. 310/2016 Z. z., zákona č. 355/2016 Z. z., zákona č. 2/2017 Z. z., zákona č. 85/2017 Z. z., zákona č. 184/2017 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 266/2017 Z. z., zákona č. 279/2017 Z. z., zákona č. 63/2018 Z. z., zákona č. 87/2018 Z. z., zákona č. 177/2018 Z. z., zákona č. 191/2018 Z. z., zákona č. 282/2018 Z. z., zákona č. 314/2018 Z. z., zákona č. 317/2018 Z. z., zákona č. 366/2018 Z. z., zákona č. 368/2018 Z. z., zákona č. 35/2019 Z. z., zákona č. 105/2019 Z. z., zákona č. 221/2019 Z. z., zákona č. 225/2019 Z. z., zákona č. 225/2019 Z. z., zákona č. 231/2019 Z. z., zákona č. 321/2019 Z. z., zákona č. 381/2019 Z. z., zákona č. 381/2019 Z. z., zákona č. 381/2019 Z. z., zákona č. 382/2019 Z. z., zákona č. 385/2019 Z. z., zákona č. 393/2019 Z. z., zákona č. 466/2019 Z. z., zákona č. 467/2019 Z. z., zákona č. 46/2020 Z. z., zákona č. 63/2020 Z. z., zákona č. 66/2020 Z. z., zákona č. 68/2020 Z. z., zákona č. 95/2020 Z. z., zákona č. 125/2020 Z. z., zákona č. 127/2020 Z. z., zákona č. 157/2020 Z. z., zákona č. 198/2020 Z. z. a zákona č. 258/2020 Z. z. sa dopĺňa takto:

1. § 34 sa dopĺňa odsekmi 7 a 8, ktoré znejú:

„(7) Poistenkyňa, ktorá písomne požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom^{50aa}), vzniká nárok na nemocenské od 21. týždňa tehotenstva. Nárok na nemocenské zaniká dňom nasledujúcim po dni odvolania písomnej žiadosti podľa prvej vety, najneskôr uplynutím šiestich týždňov odo dňa pôrodu. Poistenkyňa má v takomto prípade právo na osobitnú ochranu svojich osobných údajov.

(8) Ak si poistenkyňa uplatní nárok na nemocenské podľa odseku 7, je povinná oznámiť Sociálnej poisťovni názov zdravotníckeho zariadenia, v ktorom predpokladá pôrod. Sociálna poisťovňa oznámi zdravotníckemu zariadeniu a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately deň predpokladaného pôrodu spolu so žiadosťou poistenkyne

o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom^{50aa}), pričom dodržiava právo na osobitnú ochranu osobných údajov poistenkyne.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 50aa znie:

^{50aa}) § 11 ods. 11 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

2.V § 48 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Nárok na materské nemá poistenkyňa, ktorá písomne požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom^{50aa}); to neplatí, ak poistenkyňa svoju žiadosť písomne odvolá.“.

3. V § 48 ods. 2 sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie: „Poistenkyňa, ktorá písomne požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom^{50aa}) a svoju žiadosť písomne odvolala pred pôrodom, vzniká nárok na materské dňom nasledujúcim po dni odvolania žiadosti, ak spĺňa ďalšie podmienky pre vznik nároku na materské. Poistenkyňa, ktorá písomne požiadala o utajenie svojej osoby v súvislosti s pôrodom^{50aa}) a svoju žiadosť písomne odvolala až po pôrode, vzniká nárok na materské dňom nasledujúcim po dni odvolania písomnej žiadosti o takéto utajenie, ak spĺňa ďalšie podmienky pre vznik nároku na materské a ak poistenkyňa svoju žiadosť písomne odvolala do šiestich týždňov odo dňa pôrodu.“.

4. Za § 293fe sa vkladá § 293ff, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 293ff

Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. novembra 2020

Ak nárok na nemocenské podľa § 34 ods. 7 vznikol pred 1. novembrom 2020 a trvá aj po 31. októbri 2020, nemocenské sa určí za obdobie po 31. októbri 2020 podľa zákona účinného od 1. novembra 2020.“.

Nasledujúci článok sa primerane prečísluje.

Tento článok nadobúda účinnosť 1. novembra 2020.

Odôvodnenie k bodu 12:

Navrhujeme doplniť celý jeden nový – úzko súvisiaci – novelizačný článok, ktorý by reguloval sociálnozabezpečovacie aspekty utajeného tehotenstva predchádzajúceho utajenému pôrodu podľa ust. § 11 ods. 11 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Zámerom takejto úpravy je umožniť tehotnej žene donosiť dieťa utajene. Predkladaný návrh zabezpečuje tejto žene príjem v podobe nemocenského. V bodoch 2 a 3 sa upravujú súvisiace väzby na materské pre rôzne prípady odvolania žiadosti o utajenie. Stanovuje sa zánik nároku na materské, ak žena neodvolá žiadosť o utajenie pôrodu do šiestich týždňov od pôrodu.

Inak by bolo možné, že nárok na materské odvolaním žiadosti vznikne aj dlhé roky po pôrode.

Všeobecné odôvodnenie:

Predložený pozmeňujúci a doplňujúci návrh je výlučne reakciou na poslanecký návrh novely zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (tlač 154). Preto neobsahuje riešenie ďalších nevyhnutne súvisiacich otázok a širšieho rámca problematiky, kam patrí podrobnejšia úprava poskytnutia ochrany tehotnej matke a zabezpečenia jej ubytovania v sociálnych zariadeniach, riešenie súvisiacich otázok sociálnoprávnej kurately a zjednodušenia mechanizmu osvojovania, úprava výučby sexuálnej výchovy na školách a iné súvisiace otázky. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh rieši výlučne niektoré formálne a obsahové nedostatky navrhovanej novely zákona, a to v záujme posilnenia autonómie rozhodovania tehotnej ženy, so zachovaním zohľadnenia záujmov spoločnosti na ochrane materstva a rodiny.

1. Jana Bittó Agamiková

2. MIROSLAV KOLVÁR

3. ANDREA LETANOVSKÁ

4. ZUZANA ŠEBOVA

5. Abir Šarduh

6. PETER ČMORAJ

7. JARMIET HALGASOVÁ

8. MIROSLAV ŽIAK

9. ROMAN FORTIN

10. Peter OSUSKÝ

11. OMBROD VOŠTÁČ

12. RADOVAN ŠLOBOŤA

13. TONAS ČECHOŠKÝ

14. MIKEL HATTAI

15. HEKANOŤA PIUKOVÁ

16. JÁN BENČIČ

17. Marián Viskupič

18. Milan Laurencič